

एआय : तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने समीकरण बदलणार

एका कंपनीचे बाजारमूल्य जगातील बहुतांश देशांच्या अर्थव्यवस्थेपेक्षा मोठे असू शकते, यावर काही वर्षांपूर्वी विश्र्वास बसला नसता; पण कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) क्षेत्रातील आघाडीची कंपनी एनव्हिडियाने नुकताच पाच ट्रिलियन डॉलरचा ऐतिहासिक टप्पा गाठला आहे. अमेरिका आणि चीन वगळता जर्मनी, जपान, भारत, ब्रिटन, फ्रान्स अशा जवळपास सर्व देशांच्या वार्षिक जीडीपीपेक्षा या एका कंपनीचे बाजारमूल्य अधिक आहे. अर्थात, कंपनीचे बाजारमूल्य आणि देशाचा जीडीपी यांची थेट तुलना करता येत नाही, तरीही या आकड्यामुळे एनव्हिडियाने जागतिक अर्थव्यवस्थेत मिळवलेले स्थान स्पष्ट होते.हा विक्रम केवळ वॉल स्ट्रीटवरील उत्सव नाही. तो जागतिक आर्थिक आणि राजकीय सत्तेच्या बदलत्या केंद्रांचा संकेत आहे. एकेकाळी तेलसंपत्तीवर जगाची सत्ता अवलंबून होती. आज तीच भूमिका संगणकीय चिप्स आणि 'कम्प्युटिंग पॉवर'ने घेतली आहे. एनव्हिडियाचे यश केवळ शक्तिशाली चिप्स बनवण्यात नाही. कंपनीची खरी ताकद तिच्या संपूर्ण तंत्रज्ञान परिसंस्थेत आहे. एआय विकसित करणाऱ्या लाखो संशोधक, स्टार्टअप्स आणि बहुराष्ट्रीय कंपन्या तिच्या हार्डवेअरबरोबरच 'क्युडा' या सॉफ्टवेअर प्लॅटफॉर्मवर अवलंबून आहेत. त्यामुळे एआयच्या जगात प्रवेश करायचा असेल, तर एनव्हिडियाला वळसा घालणे आज जवळपास अशक्य आहे. भविष्यातील डिजिटल महामार्गावर जणू या कंपनीने टोल नाकाच उभारला आहे.या कहाणीचा दुसरा भाग अधिक महत्त्वाचा आहे. एनव्हिडिया चिप्सची रचना अमेरिकेत होते; मात्र त्यांचे उत्पादन मुख्यतः तैवानमध्ये होते. त्यामुळे तैवानभोवती निर्माण होणारा कोणताही तणाव जागतिक तंत्रज्ञान उद्योगाला हादरा देऊ शकतो. त्यातच अमेरिकेने चीनला अत्याधुनिक एआय चिप्सच्या निर्यातीवर घातलेले निर्बंध दाखवून देतात की, सिलिकॉन हा आता केवळ व्यापाराचा विषय राहिलेला नाही. तो राष्ट्रीय सुरक्षा आणि जागतिक सत्ता संतुलनाचा महत्त्वाचा घटक बनला आहे. या पार्श्वभूमीवर भारतानेही योग्य दिशेने पावले टाकण्यास सुरुवात केली आहे. सेमीकंडक्टर उत्पादनासाठी विशेष प्रोत्साहन योजना, गुजरातसह विविध राज्यांमध्ये उभारले जाणारे चिप प्रकल्प आणि 'इंडिया एआय मिशन'अंतर्गत उभारली जात असलेली उच्च क्षमतेची जीपीयू संगणकीय सुविधा ही त्याची उदाहरणे आहेत. भारतीय संशोधक, स्टार्टअप्स आणि उद्योगांना जागतिक स्पर्धे साठी आवश्यक संगणकीय पायाभूत सुविधा देशातच उपलब्ध करून देण्याचा हा प्रयत्न आहे. तथापि, भारताची खरी संधी केवळ चिप उत्पादनात नाही. चिप डिझाईन, एआय डेटा सेंटर्स, क्लाऊड इन्फ्रास्ट्रक्चर, ऊर्जा कार्यक्षम संगणकीय व्यवस्था आणि भारतीय भाषांमध्ये विकसित होणाऱ्या सॉव्हरिन एआय'मध्ये भारत जागतिक नेतृत्व मिळवू शकतो. कारण, भविष्यात कृत्रिम बुद्धिमत्ता केवळ तंत्रज्ञानाचा विषय राहणार नाही. ती आर्थिक वाढ, राष्ट्रीय सुरक्षा आणि जागतिक प्रभाव यांचे नवे मापदंड ठरणार आहे. एनव्हिडियाचा पाच ट्रिलियन डॉलरचा टप्पा हा एका कंपनीच्या यशाचा उत्सव नाही. तो जगातील संपत्ती, तंत्रज्ञान आणि सत्ता यांची व्याख्या वेगाने बदलत असल्याचा इशारा आहे. या नव्या युगात केवळ चिप्स बनवणारेच नव्हे, तर संगणकीय क्षमता आणि कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर प्रभुत्व मिळवणारे देशच उद्याच्या जगाचे नेतृत्व करतील. भारताला त्या शर्यतीत आघाडी घेण्याची तयारी आजपासूनच आणि युद्धपातळीवर करावी लागणार आहे.

पावसाच्या पार्श्वभूमीवर शासकीय यंत्रणा २४ बाय ७ 'अलर्ट मोड'वर ठेवा : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

राज्यातील पावसाच्या परिस्थितीचा मुख्यमंत्र्यांनी मंत्रालयातील आपत्ती व्यवस्थापन कक्षातून घेतला आढावा; अत्यावश्यक असल्याशिवाय दोन दिवस नागरिकांनी घराबाहेर पडू नये

दैनिक आपला विदर्भ

मुंबई । प्रतिनिधी : मुंबईसह किनारी भागातील जिल्ह्यात वाऱ्याचा ताशी वेग ५० ते ७० किलोमीटर प्रति तास असण्याची शक्यता आहे. यासोबतच आज दुपारी ३ ते ४.३० वाजे दरम्यान समुद्राला भरती येण्याची शक्यताही आहे. या पार्श्वभूमीवर सर्व संबंधित यंत्रणांनी २४ बाय ७ अलर्ट मोडवर राहून आपत्कालीन परिस्थिती आल्यास तातडीने मदत कार्य करावे, असे निर्देश मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिले आहे. राज्यभरात मुसळधार पाऊस पडण्याची शक्यता असल्याने आज आणि उद्या अत्यावश्यक काम असल्याशिवाय नागरिकांनी घराबाहेर पडू नये , असे आवाहनही मुख्यमंत्र्यांनी केले.

राज्य आपत्ती नियंत्रण कक्षामध्ये आयोजित बैठकीत राज्यातील पावसामुळे निर्माण झालेल्या परिस्थितीचा आढावा मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी घेतला. यावेळी आपत्ती व्यवस्थापन मंत्री गिरीश महाजन उपस्थित होते.

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, हवामान विभागाच्या अंदाजानुसार मुंबई आणि किनारी भागात सोसाट्याच्या वाऱ्यासह पाऊस अपेक्षित आहेत. अपेक्षित उच्च भरतीच्या पार्श्वभूमीवर राज्य आपत्ती प्रतिसाद दल व राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दल यांना 'अलर्ट मोड'वर ठेवण्यात आले आहेत. पुराची परिस्थिती निर्माण झाल्यास तातडीने 'एसडीआरएफ' आणि 'एनडीआरएफ'

ची पथके रवाना करण्यात यावी. आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये नागरिकांना तातडीने मदत मिळेल, याची काळजी घ्यावी.

मुंबई-अहमदाबाद राष्ट्रीय महामार्गावरील अडथळे तात्काळ दूर करून वाहतूक सुरळीत करण्यासाठी राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण यांच्याशी समन्वय साधून महामार्गावरील मलबा हटविण्यात यावा. पावसाची परिस्थिती लक्षात घेऊन संभाष्य दरड कोसळणाऱ्या ठिकाणी पथके सज्ज ठेवावीत. तसेच मुंबई-गोवा महामार्गावर यावेळी अनपेक्षित ठिकाणी दरडी कोसळण्याच्या घटना घडलेल्या आहेत. त्यामुळे संबंधित यंत्रणांनी सज्ज राहून दरडीचा मलबा तात्काळ हटविण्यात यावा. कुठल्याही परिस्थितीत वाहतुकीचे कोंडी होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी, असेही मुख्यमंत्री यावेळी म्हणाले.

नाशिक व त्रंबकेश्वर परिसरातील पर्यटकांची विशेष खबरदारी घ्यावी

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, अरबी समुद्रावर बनत असलेल्या तीव्र कमी

दाबाच्या क्षेत्रामुळे नाशिक जिल्ह्याच्या बऱ्याचशा भागात उद्या ढगफुटी सद्दृश्य पाऊस होण्याची दाट शक्यता आहे.

हा पाऊस बऱ्यापैकी त्र्यंबकेश्वर व आजूबाजूच्या परिसरात पडण्याची शक्यता वर्तविण्यात आली असून सुमारे ३०० मिलिमीटर पाऊस अपेक्षित आहे. अशा परिस्थितीत नाशिक जिल्हा प्रशासनाने सज्ज राहून सखल भागात पाणी साचणार नाही, यासाठी उपाययोजना कराव्यात. कुठेही जीवित हानी होणार नाही, याबाबतही दक्ष रहावे.

ही परिस्थिती लक्षात घेता नाशिक व त्र्यंबकेश्वर परिसरात असलेल्या पर्यटकांच्या सुरक्षेसाठी विशेष खबरदारी घेण्यात यावी. बंद होऊ शकणारे रस्ते, दरडी कोसळण्याची ठिकाणी अशा सर्वंकष बाबींचा विचार करून पर्यटकांना सुरक्षित स्थळी हलविण्यात यावे. पुढील काही दिवस त्र्यंबकेश्वर परिसरामध्ये पर्यटकांनी जावू नये, असे आवाहनही मुख्यमंत्र्यांनी केले.

सर्व यंत्रणांनी अत्यंत सतर्क राहून अडकलेल्या नागरिकांच्या सुटकेसाठी

धुळ्यात बस अन् ट्रेलरची धडक, ड्रायव्हर फरार; सुदैवाने प्रवासी बचावले, बसचालक गंभीर जखमी

धुळे । प्रतिनिधी : राज्यात एकीकडे पावसाचा जोर वाढला असून मुंबई, पुण्यासह उपनगरात पावसाची धुव्वाधार बॅटिंग पाहायला मिळत आहे. त्यातच, शिंदखेडा तालुक्यातील चिमठाणे गावाजवळ धुळेंदुर्बार मार्गावरील एसटी बस आणि मालवाहू ट्रेलर यांच्यात भीषण अपघात झाला. या अपघातात बस चालक अनिल देवरे यांच्या दोन्ही पायांना गंभीर दुखापत झाली असून बसमधील सुमारे ३० ते ४० प्रवाशांचे प्राण थोडक्यात बचावले. अपघातानंतर ट्रेलर चालक घटनास्थळावरून फरार झाला असून त्याचा शोध सुरू आहे.

प्राथमिक माहितीनुसार धुळेंदुर्बार एसटी बस धुळ्याकडून नंदुरबारच्या दिशेने जात असताना चिमठाणे गावाकडून येणाऱ्या मालवाहू ट्रेलरने बसला समोरून जोरदार धडक दिली. ट्रेलरची धडक इतकी भीषण होती की बसच्या पुढील भागाचे मोठे नुकसान झाले

अनेक ठिकाणी रस्ता अपूर्ण अवस्थेत आहे. पावसाळ्यामुळे रस्त्यावर चिखल, खडे आणि निसरडी परिस्थिती निर्माण होत असल्याने या मार्गावर वारंवार अपघात होत असल्याची नागरिकांची तक्रार आहे.

टाळला. जखमी चालकाला तातडीने उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. अपघातानंतर काही काळ परिसरात वाहतूकही विस्कळीत झाली होती.

चिमठाणे ते सोनगीर या मार्गावर राष्ट्रीय महामार्गाचे काम अनेक महिन्यांपासून सुरू आहे. मात्र, कामाची गती अत्यंत संथ असून

प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापन नियमांची प्रभावी अंमलबजावणी करा

- मुख्य कार्यकारी अधिकारी गुलाब खरात यांचे निर्देश
- उघड्यावर प्लास्टिक फेकल्यास होणार दंडात्मक कारवाई

दैनिक आपला विदर्भ

बुलढाणा । प्रतिनिधी : पर्यावरण संरक्षण व स्वच्छतेच्या दृष्टीने जिल्ह्यात प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापन नियमांची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद बुलढाणा गुलाब खरात यांनी परिपत्रकाद्वारे सर्वांना दिले आहेत. या मोहिमेअंतर्गत घनकचरा व्यवस्थापन नियम २०२६ चे कोटकोर पालन करणे व त्याचे उल्लंघन झाल्यास दंडात्मक कारवाई करण्याच्या स्पष्ट सूचना या परिपत्रकामध्ये आहेत. सदर परिपत्रक सर्व पंचायत समिती व ग्रामपंचायत यांना दिलेले आहे.

प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापन नियमांनुसार जिल्ह्यातील सर्व ग्रामपंचायती, संबंधित यंत्रणांनी एकेरी वापरातील प्लास्टिकवर प्रभावी नियंत्रण ठेवणे, प्लास्टिक कचऱ्याचे स्रोतस्थानी वर्गीकरण, संकलन, पुनर्वापर व शास्त्रीक विल्हेवाट यावर विशेष भर द्यावा, असे निर्देश देण्यात आले आहेत.

तसेच नागरिकांमध्ये प्लास्टिकमुक्त जीवनशैलीबाबत जनजागृती करण्यासाठी विविध उपक्रम राबविण्यात यावेत. नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांविरुद्ध प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापन नियम व घनकचरा व्यवस्थापन नियम २०२६ नुसार आवश्यक ती दंडात्मक कारवाई करण्यात येणार आहे. मुख्य कार्यकारी अधिकारी गुलाब खरात यांनी सर्व गटविकास अधिकारी, ग्रामपंचायती, आणि संबंधित विभागांनी समन्वयाने काम करून जिल्हा प्लास्टिकमुक्त

करण्यासाठी विशेष प्रयत्न करावेत, असे निर्देश दिले आहेत.

ग्रामपंचायतच्या जबाबदाऱ्या

- प्लास्टिक कचऱ्याचे स्रोतावर वर्गीकरण, संकलन साठवणूक व वाहतूक सुनिश्चित करणे.
- पुनर्वापर योग्य प्लास्टिक कचरा अधिकृतपणे प्रक्रिया केंद्राकडे पाठविणे.
- ग्रामस्थ, शाळा, बचत गट व इतर संस्थांमध्ये जनजागृती करणे.
- प्लास्टिक कचऱ्याचे उघड्यावर

जाळपोळ होणार नाही याची खात्री करणे.

- सार्वजनिक ठिकाणी रस्त्यावर नाल्यात किंवा जलस्रोतांमध्ये प्लास्टिक कचरा टाकण्यास प्रतिबंध करणे.
- ग्रामीण भागात प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापनासाठी योग्य व्यवस्था उभारणे व कार्यान्वित करणे.
- जत्रा, उत्सव, विवाह समारंभ, धार्मिक कार्यक्रम आयोजकांनी निर्माण झालेल्या प्लास्टिक कचऱ्याचे व्यवस्थापन करणे बंधनकारक आहे.
- दुकानदारांशी संवाद साधने - आठवडी बाजारात जाऊन कापडी पिशव्यांचा वापर वाढवण्यासाठी व्यापाऱ्यांची बैठक घेणे.
- स्वच्छता कर आकारणे.
- शाळकरी मुलांचा सहभाग वाढवणे.
- माहिती फलक लावून जाणीव जागृती करणे. उदा. प्लास्टिकमुक्त सुंदर गाव, हेच आमचे नाव प्लास्टिक बंदीचे उल्लंघन केल्यास

दंडात्मक कारवाई करणे

दंड :

- सार्वजनिक ठिकाणी प्लास्टिक कचरा फेकल्यास १०० ते ५०० रुपये
- प्लास्टिक कचरा जाळल्यास ५०० ते २००० रुपये.
- अनधिकृतपणे प्लास्टिक कचरा टाकल्यास ५०० ते ५००० रुपये.
- बंदी घातलेला एकदाच वापराच्या प्लास्टिक वस्तूंचा वापर/ साठा/ विक्री केल्यास १००० ते ५००० रुपये दंड पुनरावृत्ती झाल्यास दुप्पट दंड.
- वारंवार नियम मोडल्यास २५००० दंड आणि तीन महिने कारावास.

प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापन हे कोटकोरपणे करून आपण लवकरच जिल्हा प्लास्टिक मुक्त करूया असे आवाहन उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी पाणीपुर्वक व स्वच्छता विभाग जिल्हा परिषद बुलढाणा सतीश देशमुख यांनी केले आहे.

वृत्तविशेष...

ना मागे जाईना, ना पुढे येईना.... मनोरी
किनाऱ्यालगत खडकात कागों जहाज
अडकले, जहाज कुठले ते ही कळेना!
दैनिक आपला विदर्भ

पुणे । प्रतिनिधी : मुंबईतील गोराई पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतील मनोरी बंदर परिसरात, हिंदू स्मशानभूमीपासून सुमारे २०० ते २५० मीटर अंतरावर एक कागों जहाज खडकात अडकल्याची घटना समोर आली आहे. या घटनेची माहिती मिळताच गोराई पोलिसांनी तातडीने घटनास्थळी धाव घेतली असून विविध सागरी सुरक्षा यंत्रणांना सतर्क करण्यात आले आहे.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, घटनास्थळी पाहणी केली असता जहाज भ्रकटलेल्या अवस्थेत खडकात अडकलेले दिसून आले. जहाजावर कोणत्याही व्यक्तीची हालचाल आढळली नाही. तसेच जहाजावर नाव किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही स्पष्ट निशाणी अथवा क्रमांक दिसून आला नाही.स्थानिक मच्छीमार आकाश बंदरकर यांनी पोलिसांना सांगितले की, संबंधित जहाज अनेकदा असेून त्या भागातील खडकांची माहिती नसल्याने ते खडकात अडकले असावे. सध्या सुरू असलेली अतिवृष्टी, समुद्रातील उंच लाटा आणि वेगवान वाऱ्यांमुळे लहान बोटीने जहाजापर्यंत पोहोचणे धोकादायक असल्याचेही त्यांनी स्पष्ट केले.

बुलढाणा पोलिसांची दमदार कामगिरी; ७.५0 लाखांचे ५0 हरवलेले मोबाईल मूळ मालकांच्या हाती तांत्रिक तपासाच्या आधारे गुन्हे अन्वेषण पथकाची यशस्वी मोहीम; मोबाईलधारकांकडून पोलिसांचा सत्कार

दैनिक आपला विदर्भ

बुलढाणा । प्रतिनिधी : बुलढाणा शहरासह जिल्ह्यात हरवलेल्या व चोरीला गेलेल्या मोबाईलचा शोध घेण्यात बुलढाणा शहर पोलिसांनी उल्लेखनीय यश मिळवले आहे. सुमारे

७ लाख ५० हजार रुपये किमतीचे ५० मोबाईल शोधून काढत ते त्यांच्या मूळ मालकांच्या स्वाधीन करण्यात आले. या कौतुकास्पद कामगिरीमुळे मोबाईलधारकांनी पोलिसांप्रती कृतज्ञता व्यक्त करत त्यांचा सत्कार केला.

बुलढाणा शहर पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत मोबाईल हरवल्याच्या व चोरीच्या

अनेक तक्रारी प्राप्त झाल्यानंतर जिल्हा पोलीस अधीक्षक निलेश तांबे यांच्या मार्गदर्शनाखाली आणि ठाणेदार संग्राम पाटील यांच्या नेतृत्वात शहर पोलीस ठाण्याच्या गुन्हे अन्वेषण पथकाने विशेष मोहीम राबविली. पथकप्रमुख रवी मोरे यांनी तांत्रिक विश्लेषण आणि आधुनिक तपास पद्धतींचा वापर करून

विविध ठिकाणांहून मोबाईलचा शोध लावला. शोधून काढण्यात आलेले ५० मोबाईल आज ठाणेदार संग्राम पाटील यांच्या हस्ते मूळ मालकांना परत करण्यात आले. हरवलेला मोबाईल पुन्हा मिळाल्याने नागरिकांच्या चेहऱ्यावर आनंद ओसंडून वाहत होता.

यावेळी मोबाईलधारकांनी बुलढाणा पोलिसांचे आभार मानत त्यांच्या कार्याचे कौतुक केले. या यशस्वी कारवाईमुळे बुलढाणा पोलिसांच्या तांत्रिक तपास कौशल्याची पुन्हा एकदा प्रचिती आली असून, नागरिकांचा पोलिसांवरील विश्वास अधिक दृढ झाला आहे.

तृतीयपंथीयांना स्वयंरोजगारासाठी बीज भांडवल योजनेंतर्गत आर्थिक सहाय्य

दैनिक आपला विदर्भ

मुंबई । प्रतिनिधी : तृतीयपंथीयांच्या आर्थिक सक्षमीकरणासाठी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत बीज भांडवल योजना राबविण्यात येत आहे. या योजनेअंतर्गत स्वयंरोजगारासाठी तृतीयपंथीयांना आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

इच्छुक तृतीयपंथीयांनी शासनाने विहित केलेल्या नमुन्यात दिलेल्या : <https://tinyurl.com/22wpc5j2//.2252> लिंकवर जावुन अर्ज डाऊनलोड करून अर्ज भरून आवश्यक कागदपत्रांसह संबंधित जिल्ह्याच्या सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण कार्यालयात सादर करावा असे आवाहन सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने केले आहे. या योजनेचा उद्देश तृतीयपंथीयांना स्वयंरोजगारासाठी प्रोत्साहन देणे,

कौशल्य विकास व उद्योजकता प्रशिक्षणाद्वारे शाश्वत रोजगार निर्माण करणे तसेच त्यांचा आर्थिक, सामाजिक, शैक्षणिक आणि सांस्कृतिक विकास साधणे हा आहे. लघुउद्योग व सूक्ष्म व्यवसाय सुरू करण्यासाठी बीज भांडवल उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. योजनेअंतर्गत लाभार्थ्यांना लघु कर्ज (२५ हजार रुपये), मध्यम कर्ज (५० हजार रुपये) आणि दीर्घ कर्ज (२ लाख रुपये) अशा तीन प्रकारांत कर्ज उपलब्ध होईल. यामध्ये लाभार्थ्यांचा ५ टक्के, शासनाचा ४५ टक्के आणि राष्ट्रीयकृत बँकेचा ५० टक्के आर्थिक सहभाग राहणार आहे. नियमित कर्जफेड करणाऱ्या लाभार्थ्यांना व्याजावर ३ टक्के सवलतही देण्यात येणार आहे.

योजनेसाठी अर्जदार हा महाराष्ट्राचा किमान १० वर्षांचा रहिवासी असावा, सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले तृतीयपंथीय ओळखपत्र असावे, वय १८ ते ५० वर्षांच्या दरम्यान असावे तसेच व्यवसाय करण्यास सक्षम असावा. यापूर्वी अन्य बीज भांडवल

योजनेचा लाभ घेतलेला नसावा. विशेष म्हणजे या योजनेसाठी जामीनदार किंवा तारणाची आवश्यकता नाही.

भाजी स्टॉल, वडा-पाव किंवा ज्यूस सेंटर, चहा व स्नॅक्स सेंटर, बेकरी, झेरोक्स व लॅमिनेशन सेंटर, बांगडी दुकान, पिठाची गिरणी, ब्युटी पार्लर, सलून, जनरल स्टोअर्स, स्टेशनरी, मोबाईल शॉपी, मिनी मालवाहतूक टेम्पो, मसाला निर्मिती, लॉन्ड्री तसेच प्लंबर, इलेक्ट्रिशियन आणि विविध इलेक्ट्रॉनिक उपकरणांच्या दुरुस्ती व्यवसायांसह अनेक स्वयंरोजगार उपक्रमांसाठी या योजनेअंतर्गत कर्ज उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

अर्जासोबत अधिवास प्रमाणपत्र, तृतीयपंथीय ओळखपत्र, आधार कार्ड किंवा अन्य ओळखपत्र, व्यवसायाच्या जागेचा पुरावा, यंत्रसामग्रीचे कोटेशन, आवश्यकतेनुसार भाडेकरार, ना-हकत प्रमाणपत्र, प्रतिज्ञापत्र आणि दोन पासपोर्ट आकाराचे फोटो जोडणे आवश्यक आहे.

तेलबिया व कडधान्य प्रक्रिया उद्योगांना अनुदान; ऑफलाइन अर्ज आमंत्रित, प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य

दैनिक आपला विदर्भ

बुलढाणा । प्रतिनिधी : जिल्ह्यातील सोयाबीन, तीळ व इतर तेलबिया तसेच तूर, मूग, उडीद, हरभरा आदी कडधान्य पिकांचे काढणीनंतर होणारे नुकसान कमी करून स्थानिक स्तरावर प्रक्रिया उद्योगांना चालना देण्यासाठी कृषी विभागाने महत्त्वाचा निर्णय घेतला आहे. केंद्र व राज्य शासनाच्या 'राष्ट्रीय खाद्यतेल अभियान-तेलबिया (NMEO-OS)' आणि 'कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान २०२६-२७' अंतर्गत प्रक्रिया युनिट्स, मिनी ऑईल मिल, गोदाम बांधकाम व कडधान्य प्रक्रिया-पॅकेजिंग युनिट्स उभारण्यासाठी लाखो रुपयांचे अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आले असून पात्र लाभार्थ्यांकडून ऑफलाइन अर्ज मागविण्यात आले आहेत.

योजनेअंतर्गत २५० मेट्रिक टन क्षमतेच्या गोदाम बांधकामासाठी सुमारे २८.८० लाख रुपयांचा प्रकल्प खर्च निश्चित करण्यात आला आहे. यासाठी पात्र लाभार्थ्यांना प्रकल्प खर्चाच्या ५० टक्के किंवा कमाल १४.४० लाख

रुपये इतके अनुदान दिले जाणार आहे. शेतकरी उत्पादक संस्था (एफपीओ/ एफपीसी), सहकारी संस्था, सार्वजनिक व खासगी उद्योग तसेच समूह आधारित व्यवसाय संस्था या योजनेसाठी पात्र असून मूल्यसाखळी भागीदारांना प्राधान्य दिले जाणार आहे. लाभार्थ्यांची निवड 'प्रथम अर्ज करणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य' या तत्वावर केली जाणार आहे.

तेलबिया प्रक्रिया उद्योगांसाठीही स्वतंत्र अनुदानाची तरतूद करण्यात आली आहे. १० टन प्रतिदिन क्षमतेच्या तेल काढणी युनिटसाठी प्रकल्प खर्चाच्या ३३ टक्के किंवा कमाल ९.९० लाख रुपये अनुदान मिळणार आहे. तसेच फिल्टर प्रेससह मिनी ऑईल मिलसाठी कमाल ४ लाख रुपये, तर फिल्टर प्रेसशिवाय मिनी ऑईल मिलसाठी कमाल ३ लाख रुपये अनुदान देण्यात येणार आहे. या अनुदानामध्ये केवळ यंत्रसामग्री व उपकरणांचा खर्च ग्राह्य धरला जाणार असून जमीन किंवा इमारत बांधकामाचा खर्च ग्राह्य धरण्यात येणार नाही.

कडधान्यांवर स्थानिक पातळीवर प्रक्रिया करून ब्रँडिंगला चालना

देण्यासाठी कडधान्य प्रक्रिया व पॅकेजिंग युनिट्ससाठी प्रकल्प खर्चाच्या ३३ टक्के किंवा कमाल २५ लाख रुपये आर्थिक सहाय्य देण्यात येणार आहे. या योजनेत प्रक्रिया युनिटबरोबर साठवणूक सुविधेलाही अनुदान उपलब्ध असले तरी इमारत किंवा गोदाम बांधकामासाठीचे अनुदान एकूण पात्र अनुदानाच्या ३० टक्क्यापेक्षा अधिक असणार नाही.

एफपीओ, बल्स्टर स्तरावरील महासंघ, प्राथमिक कृषी पतसंस्था आणि २१ वर्षांवरील वैयक्तिक उद्योजक या योजनेसाठी पात्र असून युनिटची किमान क्षमता ३०० किलो प्रति तास असणे आवश्यक आहे. दोन्ही योजनांमध्ये क्रेडिट लिंक बँकएंडेड सबसिडी पद्धतीने अनुदान दिले जाणार असल्याने लाभार्थ्यांनी बँक कर्ज घेणे बंधनकारक आहे. तसेच प्रकल्प खर्चातील किमान १५ टक्के हिस्सा स्वतः उभारावा लागणार आहे. काम सुरू होण्यापूर्वी व पूर्ण झाल्यानंतर कृषी मंत्र पदारे जिओ-टॅगिंग करणे आवश्यक असून योजनेच्या माहितीचा फलक लावणे व ठरावीक कालावधीपर्यंत

प्रकल्पाची देखभाल करणेही बंधनकारक आहे. इच्छुक लाभार्थ्यांनी विहित नमुन्यातील ऑफलाइन अर्ज संबंधित तालुका कृषी अधिकारी कार्यालयात आवश्यक कागदपत्रे व जीएसटी नोंदणीकृत पुरवठादारांचे अधिकृत दपत्रक जोडून सादर करावेत. प्राप्त अर्जांची तांत्रिक व आर्थिक छाननी जिल्हा तेलबिया अभियान समिती किंवा जिल्हा कार्यकारी समितीमार्फत करून अंतिम निवड केली जाणार आहे.

या योजनांमुळे जिल्ह्यातील तेलबिया व कडधान्य उत्पादक शेतकऱ्यांचे काढणीनंतरचे नुकसान कमी होऊन स्थानिक पातळीवर प्रक्रिया उद्योगांना चालना मिळेल तसेच शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नात वाढ होण्यास मदत होईल. 'प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य' या तत्वावर निवड होणार असल्याने पात्र एफपीओ, सहकारी संस्था व उद्योजकांनी तातडीने अर्ज सादर करावेत, असे आवाहन जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी संतोष डाबरे यांनी केले आहे.

सुधारित प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेसाठी ३१ जुलैपर्यंत अर्ज मागविले; शेतकऱ्यांनी लाभ घ्यावा: कृषि विभागाचे आवाहन

दैनिक आपला विदर्भ

बुलढाणा । प्रतिनिधी : खरीप हंगाम २०२६-२७ साठी सुधारित प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेत सहभागी होण्यासाठी शेतकऱ्यांनी ३१ जुलै २०२६ पर्यंत अर्ज करावेत, असे आवाहन कृषी विभागाने केले आहे.

राज्य शासनाच्या ३ जुलै २०२६ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार बुलढाणा जिल्ह्यात ही योजना Cup Cap Model (80:110) नुसार अधिसूचित क्षेत्रातील अधिसूचित पिकांसाठी राबविण्यात येत असून, खरीप २०२६ व रब्बी २०२६-२७ हंगामासाठी विमा कंपनीची एका वर्षासाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

या योजनेचा मुख्य उद्देश नैसर्गिक आपत्ती, कीड व रोगांमुळे पिकांचे नुकसान झाल्यास शेतकऱ्यांना आर्थिक संरक्षण देणे, आधुनिक शेती तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यास प्रोत्साहन देणे, संकटाच्या काळात आर्थिक स्थैर्य कायम ठेवणे तसेच कृषी क्षेत्रातील पतपुरवठा व अन्नसुरक्षा मजबूत करणे हा आहे. खरीप हंगाम २०२६ साठी बजाज जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, पुणे यांची विमा कंपनी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली असून, कंपनीचा टोल-फ्री हेल्पलाईन क्रमांक १४४४७ आहे.

योजनेत सहभागी होण्यासाठी Agristack Farmer ID असणे अनिवार्य करण्यात आले आहे. तसेच डिजिटल क्रॉप सर्व्हे (Digital Crop Survey) अंतर्गत पीक नोंदणी करणे बंधनकारक राहणार आहे. विमा अर्जासाठी किमान ०.१० हेक्टर क्षेत्राची अट लागू असून, बोगस किंवा फसवणुकीच्या उद्देशाने विमा घेतल्याचे आढळल्यास संबंधित अर्जदारास पीक विमा योजना तसेच कृषी विभागाच्या विविध डीबीटी योजनांचा लाभ पाच वर्षांसाठी बंद करण्यात येणार आहे.

ही योजना कर्जदार तसेच बिगर कर्जदार अशा दोन्ही प्रकारच्या शेतकऱ्यांसाठी ऐच्छिक आहे. अधिसूचित क्षेत्रातील अधिसूचित पिकांसाठी

खातेदार, कुळाने किंवा नोंदणीकृत भाडेपट्टी करारावर शेती करणारे शेतकरी योजनेत सहभागी होऊ शकतात. मात्र भाडेपट्टीने शेती करणाऱ्या शेतकऱ्यांनी नोंदणीकृत भाडेकरार पीक विमा संकेतस्थळावर अपलोड करणे आवश्यक आहे.

योजनेअंतर्गत खरीप हंगामासाठी शेतकऱ्यांचा विमा हमा विमा रकमेच्या केवळ २ टक्के, रब्बीसाठी १.५ टक्के आणि नगदी पिकांसाठी ५ टक्के इतका निश्चित करण्यात आला आहे. सर्व अधिसूचित पिकांसाठी जोखीम स्तर ७० ठेवण्यात आला असून, उंबरठा उत्पादन मागील सात वर्षांतील सर्वोच्च उत्पादनाच्या पाच वर्षांच्या सरासरीच्या आधारे निश्चित करण्यात येणार आहे.

भात, सोयाबीन, कापूस आणि गहू या पिकांसाठी पीक कापणी प्रयोगातून मिळालेल्या उत्पादनाला ५० टक्के आणि अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे मिळालेल्या उत्पादनाला ५० टक्के भारांकन देऊन सरासरी उत्पादकता निश्चित केली जाणार आहे. पेरणीपासून काढणीपर्यंतच्या कालावधीत नैसर्गिक आपत्ती अथवा इतर कारणांमुळे उत्पादनात घट झाल्यास नियमानुसार नुकसानभरपाई देण्यात येणार आहे.

शेतकऱ्यांनी अर्ज भरण्यासाठी केवळ विमा हमा भरावा. सीएससी केंद्रधारकांना केंद्र शासनाने निश्चित केलेले मानधन विमा कंपनीमार्फत दिले जात असल्याने विमा हप्त्याव्यतिरिक्त कोणतेही अतिरिक्त शुल्क देऊ नये, असेही कृषी विभागाने स्पष्ट केले आहे.

पीक विमा योजनेत सहभागी होण्यासाठी शेतकरी ३१ जुलै २०२६ पर्यंत ऑनलाइन अर्ज करू शकतात. प्रति हेक्टर शेतकरी हिस्सा (विमा हमा) सोयाबीनसाठी १ हजार २५० रुपये, कपाशी १ हजार ३०० रुपये, तूर १४० रुपये, मूग ७५ रुपये, उडीद ६७.५० रुपये, मका १०० रुपये याप्रमाणे आहे. कृषी विभागाने सर्व पात्र शेतकऱ्यांनी मुदतीपूर्वी अर्ज करून प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन केले आहे.

श्री संत गुलाबराव महाराज जयंतीनिमित्त मंत्रालयात अभिवादन दैनिक आपला विदर्भ

मुंबई । प्रतिनिधी : वेद, शास्त्र आणि भारतीय संस्कृतीचे अभ्यासक श्री संत गुलाबराव महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त मंत्रालयात त्यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन करण्यात आले. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव श्रीकर परदेशी यांनी श्री. संत गुलाबराव महाराज यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून आदरांजली वाहिली. यावेळी सामान्य प्रशासन विभागाचे अवर सचिव रामदास कोळेकर, कक्ष अधिकारी निलेश हरड व संदेश उत्तेकर, तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे सहाय्यक कक्ष अधिकारी विजय शिंदे, अमोल चव्हाण आणि विनोद सोरटे यांनीही श्री. संत गुलाबराव महाराज यांच्या प्रतिमेस पुष्प अर्पण करून अभिवादन केले. मंत्रालयातील अधिकारी व कर्मचारी यावेळी उपस्थित होते.

दारुबंदी विभाग झोपेत; आरेगावात पोलिसांची धाड, अवैध दारु विक्रीचा पर्दाफाश

दैनिक आपला विदर्भ

मेहकर । प्रतिनिधी : आरेगाव (ता. मेहकर येथे सुरू असलेल्या अवैध देशी दारु विक्रीवर डोंणगाव पोलिसांनी धडक कारवाई करत ३,६२० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला असून एका आरोपीला अटक केली आहे. विशेष म्हणजे, ही कारवाई पोलिसांनी केली असताना अवैध दारु विक्री रोखण्याची जबाबदारी असलेला दारुबंदी विभाग मात्र निष्क्रिय असल्याची चर्चा परिसरात रंगली आहे.

गोपनीय माहितीच्या आधारे डोंणगाव पोलिसांनी रिववारी (दि. ६) दुपारी साडेतीनच्या सुमारास आरेगाव येथे पंचांसमक्ष दारुबंदी कायद्यांतर्गत धाड टाकली. यावेळी विकास मधुकर

सदावर्ते (वय ४७, रा. आरेगाव, ता. मेहकर) हा कोणत्याही परवान्याशिवाय अवैधरित्या देशी दारूची विक्री करताना रोंहात आढळून आला.

कारवाईदरम्यान बॉबी संत्रा कंपनीच्या १८० मिलीच्या ४५ सीलबंद देशी दारूच्या बाटल्या (किंमत ३,६०० रुपये) तसेच दारू वाहतुकीसाठी वापरण्यात आलेली नेमका विक्री (किंमत २० रुपये) असा एकूण ३,६२० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला.

ही कारवाई डोंणगाव पोलीस ठाण्याचे ठाणेदार गणेश इंगोले यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलीस कॉन्स्टेबल पवन गाभणे, ज्ञानेश्वर घायाळ आणि चालक पोलीस कॉन्स्टेबल पुंडलिक वाळले यांच्या पथकाने

केली. आरोपीविरुद्ध महाराष्ट्र दारूबंदी कायद्याच्या कलम ६५(ई) अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पुढील तपास सुरू आहे.

आरेगाव परिसरात अवैध दारू विक्री सुरू असल्याची माहिती पोलिसांना मिळते आणि ते तत्काळ कारवाई करतात; मात्र याच कामासाठी स्वतंत्र यंत्रणा असलेला दारूबंदी विभाग नेमका काय करत होता, असा प्रश्न नागरिक उपस्थित करत आहेत. काही दिवसांपूर्वीच ठाणेदार म्हणून गणेश इंगोले यांनी पदभार स्वीकारल्यानंतर अवैध धंद्याविरोधात कारवाया होताना दिसत आहेत. त्यामुळे पोलिसांच्या सक्रियतेच्या तुलनेत दारूबंदी विभागाच्या कार्यक्षमतेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले असून संबंधित

विभागातही अशाच धडक कारवाया आहेत. करण्याची अपेक्षा नागरिक व्यक्त करत